

Mode-musik, ting och teknik Berätta om 1960-talet!

Bästa Informant,

Med denna frågelista vill etnologerna och musikvetarna vid Åbo Akademi försöka inringa kulturen och livet under 1960-talet. Politiskt sett var detta decennium mycket turbulent och händelserikt. Kubakrisen, mordet på president Kennedy, kriget i Vietnam, oroligheterna i Prag, studentrevolten i Paris och den första människan på månen är bara några exempel vad som tilldrog sig under 60-talet på världsarenan. I Finland hade man nu återhämtat sig från kriget och en stor optimism var rådande i synnerhet i början av 1960-talet. Men också här reflekteras de stora världshändelserna, som ju på ett nytt sätt kom in i människornas vardagsrum med TV nyheterna. 1960-talet var också ett sekel av frigjordhet med p-pillret och det fria mellanölet som exempel. Det var också ett ungdomens sekel som särskilt speglas i musiken och klämodet.

Vi har valt att koncentrera våra frågor på modet och musiken samt hemmets föremål och teknik under 60-talet. Frågelistan är ganska lång, och består av fyra olika block. Dessutom har vi tillagt ytterligare tre block med "frivilliga" frågor. Men naturligtvis blir vi ytterst glada om intresset räcker till för också dessa frågor! Och märk väl att Du också kan svara helt fritt och berätta om det som du tycker karakteriserar Ditt 1960-tal. Anonymitet garanteras för alla svar om så önskas.

Svaret kan postas utan frimärken i det kuvert som medföljer. Ifall Du har **fotografier eller annat material** som anknyter till frågelistans tema lånar vi dem gärna för kopiering och returnerar dem därefter till Dig.

Vi ser med spänning fram emot Ditt svar

Med bästa hälsningar

Åbo i maj 2004

Anna-Maria Åström
professor, etnologi

Pirkko Moisala
professor, musikvetenskap

John Hackman
intendent, etnologi

“Frivilligt” att svara även på dessa frågor:

Att gå till butiken - att resa till stan

Berätta också detaljerat om viktiga ställen i Din närmiljö, butiker som ni anlitar, kiosker, post och banker. Hur var butikerna inredda och hur handlade man i butikerna. Vad handlade man dagligen, vad mera sällan? Vad hade ställena för funktion i närsamhället? Vilka andra platser var viktiga? Fanns det några samlingspunkter i närmiljön, kaféer, barer, klubbar, dansbanor, föreningshus etc.? Berätta om dem! Vilken roll spelade musiken på dessa platser? Beskriv vägarna dit! Beskriv “fönstershoppande”! Hur ofta besökte man ortens centrum och hur tog man sig dit? Beskriv de fortskaffningsmedel! Din familj använde (bussar, spårvagnar, båtar, bilar, mopeder, skotrar, motorcyklar) och resor med dem.

Mathushållningen

Beskriv mathushållningen på 1960-talet i ert hem och vad som var typiskt just för decenniet. Vilka var de vanligaste rätterna hemma? Kom det in några nya rätter under 1960-talet? Berätta om skillnaderna i maten enligt årstid. Hur förvarades maten (var, hur, hur länge). Vem lagade maten? Hur serverades den, hur var bordet dukat? Beskriv köket som plats för samvaro. Berätta också om skillnader mellan vardag, söndag och helg.

Visiter, fester

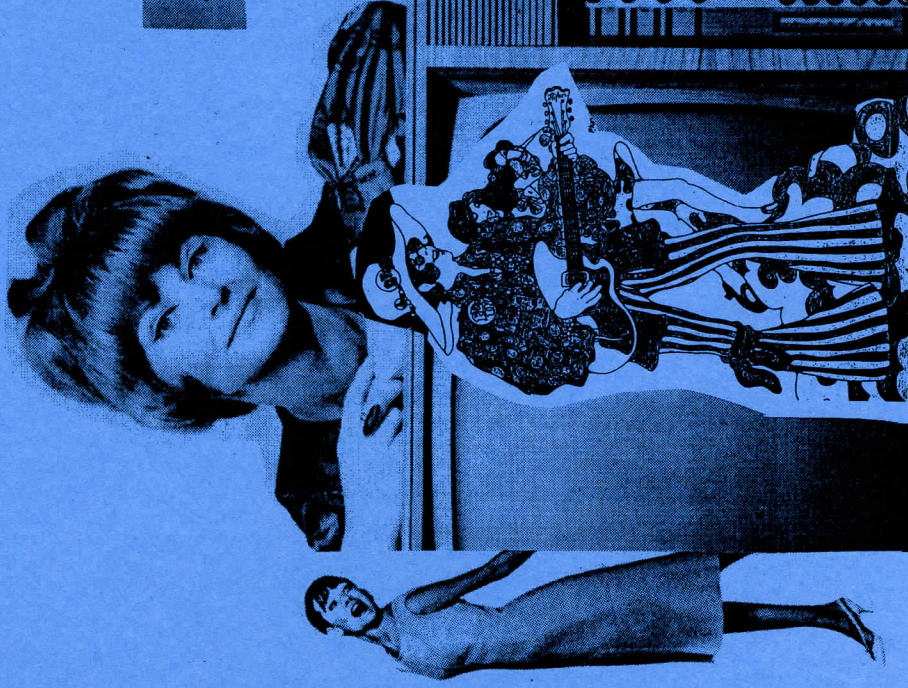
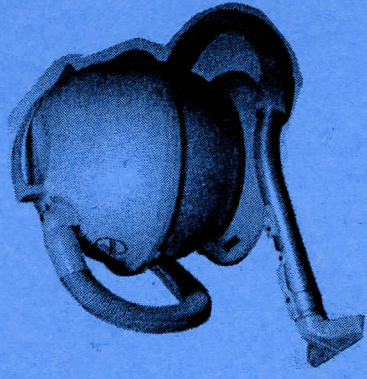
Berätta om era närmaste kontakter och era grannar, släkt och vänner under 1960-talet. Beskriv umgänget med andra. Berätta vem man bjöd till hemmet, vem som kom apropå. Vem var med när det kom besök? Hur betedde man sig under besöken? Berätta om traktering, olika former för samvaron. Hade man någon-ting gemensamt för sig (sång, kortspel, musik, dans etc.)? Hade man grammo- fon- eller bandspelarmusik på fester som arrangerades hemma? Vår fick man uppleva levande musik? Hade barnen eget umgänge, beskriv det! Hur umgicks man utom hemmet (nöjeslokal, utfärder, sportevenemang, etc.). Hur skiljde sig vardagen från helger under 1960-talet?

Etnologiska arkivet vid
Åbo Akademi

Frågelista nr 68

Mode-musik, ting och teknik. Berätta om 1960-talet!

Mode - musik, ting och teknik Berätta om 1960-talet!

Mode

Beskriv det klädmode som förekom på 1960-talet med att berätta vilka kläder du själv skaffade och vilka kläder som det fördes reklam för. Vad skilde kläderna från föregående decenniums mode? Hur fick man veta om vad som var modert och i vilken mån följde man modet? Fanns det olika stilarter under 1960-talet och vilka följde du? Varifrån kom modet, från vilka länder och med vilka förebilder?

Vilka var dina favoritplagg? Berätta om klädelsen till vardags och fest, hur skiljde den sig? Vad ansågs gammalmodigt och konservativt, vad ansågs nytt och fint och vad ansågs överdrivet? Beskriv ungdomsmodet och din inställning till det. Berätta om plagg som var särskilt typiska just under 1960-talet. Fanns det några märken då som var populära?

Gick det också mode i annat? Maträtter, drycker, bilar, och beteendet över huvudtaget?

Försök att ge en allmän karaktäristik över stämningen under 1960-talet och vad som var annorlunda i förhållande till 1950-talet och 1970-talet. Är det något speciellt som du just förknippar med 1960-talet, i familjelivet, i din näromgivning, i samhället och i världen i stort?

Musik

Vilket slag av musik lyssnade man på, eller spelade man under 1960-talet? Hade barnen, ungdomen eller de vuxna sin egen musik? Vilken slags musik dansade man till och på vilket sätt? Har du eller någon av dina bekanta spelat eller sjungit själv under 1960-talet? Berätta närmare om detta. Beskriv dina egna musikrelaterade upplevelser från 1960-talet. Hur hörde musiken till din vardag och ditt liv?

Beskriv musiktillställningar (konserter, spontana musikstunder, danslokaler och dansbanor, musikklubbar osv.) som du minns från 60-talet. (Plats, människor, musiker och program). Berätta också om skillnader mellan de olika platserna. Vad ansåg man om den musik som spelades på de olika platserna? Kommer du ihåg namnen på musikstycken, band, musiker, sångerskor eller sångare från den tiden? Hur såg de ut?

Beskriv musikaffischer och annonser och andra musikrelaterade ting från 60-talet. Hur gick mode och musik ihop? Beskriv kläder och beteenden på olika

musiktillställningar, konserter, dansbanor eller musikklubbar. Berätta också om idoler och fanklubbar.

Tingen: Egna föremål och andras

Berätta om den typ av föremål som du närmast förknippar med 1960-talet. Vad var det för föremål, hur såg de ut, hur använde man dem? Berätta om de saker som du fick eller skaffade åt dig själv. Varifrån fick man idéerna, var anskaffade man sakerna? Vilka blev dina favoritföremål och varför? Fanns det också saker som du längtade efter men som du aldrig fick. Vad var det för speciellt med dem? Berätta också om småsaker, nipper, prydnadsföremål, presentsaker och modesaker som kom och gick. Vad ansåg du om "slit och släng-" modet?

Vilka föremål skaffade man till hemmet? Beskriv i detalj hur ert hem såg ut, beskriv möblerna och rita gärna en skiss över var de var placerade. Berätta om typiska inrednings- och boendedetaljer och färgsättning i hemmet. Var placerades nyanskaffningar?

Beskriv vardagsrutiner för 1960-talet, hushållets organisation, arbetsfördelningen och olika sysslor i hemmet. Beskriv också hemlivet, trivseldetaljer, familjemedlemmarnas gemensamma och separata sfärer, hobbyn, radio och TV, skivspelare och skivor samt musikinstrument. Berätta också om ni skaffade ny servis på 1960-talet, av vilket märke och hur såg den ut?

Tekniken och dess under

Beskriv de tekniska redskap och hushållsapparater som stod till buds. Hur fick man nys om nyheter och när och hur anskaffade man dem? Betalade man direkt eller på avbetalning? Berätta speciellt om radio- och TV-apparater som man anskaffade under 1960-talet. Vad lyssnade man på, vilka tv-program såg man på. Berätta om program som man hörde och såg på gemensamt och program som var riktade enbart till vuxna, ungdomar eller barn. Blev det konflikter om vad man skulle höra och se på? När fick ungdomar egen radio och egen skivspelare?

Beskriv kökets utrustning och användning! Vilka apparater underlättade hushållsarbetet och på vilket sätt? Vilka ansågs lyxiga, vilka nödvändiga? Vilka apparater avstod man från att skaffa. Beskriv också apparater som man använde vid städning. Berätta om hur man reparerade apparater. Ange också vad som var särpräglat just för sextio-talet, form, färg och material.

Vilka apparater fanns i badrummet om man hade något sådant? Berätta också om apparater som var ägnade för individen (hårtork, rakapparater, värm etc.). Vem anskaffade sådana och hur användes de?